

Medisch administratief assistent
7de leerjaar
VII-MAA

BRUSSEL

D/2025/13.758/057

Versie januari 2025

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lessen ...).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen of over structuuronderdelen heen. Op die manier faciliteren en stimuleren de leerplannen leraren om over de vakken heen samen te werken en van elkaar te leren.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We 'lezen' de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse 'drive' in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **beloftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld**.
- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis ... Dwarsverbindingen doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.

De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, en flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is **differentiëren** van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit de onderliggende graad, de thuissituatie en vormen van informeel leren.

Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrengen biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In 'extra' wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswork, individueel, auditief, visueel, actief ...) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeelden, schrijfkaders, stappenplannen ...) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Tenslotte laten de leerplannen toe te differentiëren in [evaluatie](#) en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

Formatieve evaluatie is geïntegreerd in het leerproces en gaat uit van een actieve betrokkenheid van leraar en leerling. Het zet leerlingen aan het denken over hun vorderingen en laat leraren toe om tijdens het leerproces effectieve feedback te geven. Door middel van formatieve evaluatie krijgen leraren een goed zicht op het leerproces van leerlingen zodat ze het verder gericht en waar nodig kunnen bijsturen. Het is

bovendien een rijke bron voor leraren om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en de eigen pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen.

1.5 Opbouw van leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** geeft aan waarop het leerplan is gebaseerd en beschrijft o.a. de beginsituatie en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen o.a. inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw en aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel. De leerplandoelen zijn gebaseerd op de minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een beroepskwalificatie of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een '+' bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door 'K'.

De leerplandoelen zijn ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan. Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven, evenals de samenhang met de onderliggende graad.

'Duiding' bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk 'extra' bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting is vereist om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben. De **concordantie** geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan bepaalde minimumdoelen, specifieke minimumdoelen, doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen.

2 Situering

2.1 Beginsituatie

Leerlingen kunnen instromen vanuit verschillende studiedomeinen en studierichtingen van de derde graad.

2.2 Samenhang binnen de 7de leerjaren

Het leerplan Medisch administratief assistent is inhoudelijk verwant met het leerplan Tandartsassistent wat betreft

- de basiscompetenties 'kwaliteitsbewust handelen';
- de praktische voorbereiding van consultaties;
- afsprakenbeheer;
- administratieve taken ter ondersteuning van zorgverstreker en cliënt.

2.3 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Medisch administratief assistent.

Het leerplan is gericht op 22 lesuren en is bestemd voor de studierichting Medisch administratief assistent. De duurtijd van die studierichting bedraagt twee semesters.

Het geheel van de vorming in elke studierichting vind je terug op de [PRO-pagina](#) met alle vakken en leerplannen die gelden per studierichting.

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Medisch administratief assistent en het vormingsconcept

Het leerplan Medisch administratief assistent is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In het leerplan ligt de nadruk op de levensbeschouwelijke, natuurwetenschappelijke, sociale en maatschappelijke vorming.

Levensbeschouwelijke vorming geeft leerlingen de tijd en de ruimte om te zoeken naar wie ze zijn en wat ze zullen worden. Leerlingen maken voortdurend (ethische) keuzes. Vanuit de dialoog met de eigen leefwereld, de diverse samenleving en het christelijk geloof, geven leerlingen hun levensbeschouwelijke identiteit vorm. De zeven wegwijzers bieden hen daarbij inspiratie: uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid, rechtvaardigheid, duurzaamheid, verbeelding en generositeit.

In **sociaal en maatschappelijke vorming** worden leerlingen uitgenodigd om met oog voor de **kwetsbaarheid** van zichzelf en de ander minder ik-gericht, empathisch in relatie te treden met de ander (**verbondenheid**). Maatschappelijke vorming zet leerlingen aan om zich open te stellen voor een diverse samenleving en een meer **gastvrije** wereld te creëren. Leerlingen hebben een ruime interesse in de maatschappij en de actualiteit, die niet tot de eigen leefomgeving beperkt blijft. Die vorming kan niet los gezien worden van onderbouwende competenties waarbij leerlingen respectvol communiceren en constructief in team werken. Vanuit de wegwijzer **duurzaamheid** werken de leerlingen mee aan een ecologische bewustwording in hun school en leerwerkplek.

Het ontwikkelen van communicatieve en relationele aspecten van vorming is van groot belang voor de professionele beroepsuitoefening. Leerlingen leren op een **genereuze** en respectvolle manier omgaan met verschillende soorten cliënten. Ze leren zorgverstrekkers efficiënt en kwaliteitsvol ondersteunen bij het organiseren van consultaties en cliëntgericht communiceren, in alle omstandigheden.

In **natuurwetenschappelijke vorming** verwerven leerlingen betrouwbare kennis met betrekking tot de medische terminologie om sneller, beter en gemakkelijker te communiceren met diverse actoren binnen de gezondheidszorg.

Uit die vormingscomponenten en wegwijzers zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Zinrijk en geïnspireerd: een levensbeschouwelijke en ethische gevoeligheid ontwikkelen

Leerlingen ontwikkelen een eigen kijk op mens, wereld en samenleving vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie. Ze worden gevoelig voor wat betekenisvol is. Ze reflecteren over wat in hun eigen leven goed en minder goed loopt. Ze herkennen in concrete of beroepsgerichte ervaringen motieven en argumenten die hen uitnodigen en stimuleren om moreel te handelen. Ze leren openstaan voor de diepere dimensies van het leven en leren. Ze staan ook open voor levensbeschouwelijke keuzes van anderen en gaan daarover in dialoog.

Inzicht verwerven in administratieve aspecten van de gezondheidszorg

De medisch administratief assistent vormt de spil tussen cliënten en gezondheidszorgberoepen. Inzicht in de administratieve organisatie van de gezondheidszorg helpt bij het ondersteunen van zorgverstrekkers en cliënten en bevordert de communicatie en samenwerking met andere zorgprofessionals en diensten. Met het oog op het veilig en efficiënt beheren en uitwisselen van medische gegevens worden leerlingen vertrouwd met digitale infrastructuur en eHealth-systemen.

Onthalen, informeren en begeleiden van cliënten

Cliënten op een professionele en cliëntgerichte manier verwelkomen, begeleiden en informeren over (administratieve) procedures zijn essentiële competenties om een aangename en veilige omgeving te creëren.

Samenleven, samenwerken en begeleiden in een wereld die wordt gekenmerkt door diversiteit biedt opportuniteiten. Vanuit de wegwijzers generositeit en gastvrijheid leren leerlingen respectvol in relatie gaan, communiceren en samenwerken met aandacht voor de identiteit, integriteit en kwetsbaarheid van zichzelf en de ander.

Consultaties praktisch en administratief ondersteunen

Leerlingen dragen als medisch administratief assistent bij aan een soepel verloop van het **zorgproces** en tevredenheid van zorgverstrekkers en cliënten. Dat veronderstelt het efficiënt inplannen van afspraken, het zorgvuldig voorbereiden van consultaties en een accurate verwerking van medische gegevens met aandacht voor de privacy van cliënten. De functie vereist flexibiliteit om vaak meerdere taken te kunnen combineren en in te spelen op onverwachte situaties. De uitvoering van bepaalde taken zoals het beheer van medische dossiers is onderhevig aan digitalisering en automatisering, waar leerlingen aandacht voor hebben.

3.3 Opbouw

Het leerplan bestaat uit vier onderdelen.

- Zinrijk en geïnspireerd
- Kwaliteitsbewust handelen
- Praktische ondersteuning bij consultaties
- Administratieve ondersteuning van zorgverstreker en cliënt

3.4 Aandachtspunten

Oriëntatie van het leerplan

De leerlingen zullen na de studierichting Medisch administratief assistent in zeer verschillende contexten aan de slag gaan. Er liggen arbeidsmogelijkheden in een brede waaier van zorg- en welzijnsinstellingen zoals groeps- en solopraktijken van artsen en specialisten, ziekenhuizen, woon- en zorgcentra, laboratoria, revalidatiecentra enz. Als gevolg daarvan ontmoeten de leerlingen al even uiteenlopende groepen van mensen: zorgvragers, gasten, patiënten, bewoners ... In dit leerplan kiezen we voor de term cliënt als algemene noemer maar dat neemt niet weg dat eens de context duidelijk is, de specifieke correcte benaming van de mensen die men ontmoet wel kan worden gebruikt.

Digitale competenties

De digitalisering van administratieve processen zoals facturatie en het beheer van medische dossiers heeft een enorme impact op het werk van medisch administratief personeel. De intrede van eHealth-platformen maakt het bovendien mogelijk dat zorgverstrekkers efficiënter en rechtstreeks met elkaar communiceren. Dat gebeurt via beveiligde kanalen die niet voor iedereen toegankelijk zijn. Het is raadzaam om deze evolutie onder de aandacht te brengen.

Voor het versterken van digitale competenties in de schoolcontext kan je inzetten op het gebruik van softwaretoepassingen zoals een tekstverwerker, presentatiepakket, e-mail en elektronische agenda met het oog op het administratief ondersteunen van zorgverstrekkers.

Werkplekieren

Verschillende vormen van werkplekieren kunnen een meerwaarde bieden voor de realisatie van dit leerplan en voor de voorbereiding op een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt. Werkplekieren omvat een breed continuüm van leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en beroepsgerichte competenties waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is. Het kan onder meer gaan om gesimuleerde werkomgevingen, observatie-activiteiten en leerlingenstages. De school heeft de ruimte om een beleid uit te stippelen over welke vormen van werkplekieren een plaats krijgen in de lespraktijk en met welk doel werkplekieren wordt ingezet.

Verschillende vormen van werkplekieren kunnen worden gehanteerd om de leerlingen te laten kennis maken met de verschillende contexten. Denk aan een kennismakingsbezoek aan een centrale sterilisatieafdeling, woonzorgcentrum ... Het is belangrijk dat men nagaat welke competenties kunnen worden gerealiseerd in een bepaalde context waarvan het aanbod regionaal verschillend kan zijn. Je kan leerlingen dan laten reflecteren over hoe ze die vaardigheden in een andere situatie zullen inzetten.

Complementaire leerplannen

Voor het zevende leerjaar zijn complementaire leerplannen ontwikkeld zoals Communicatie en interactie, Maatschappelijke oriëntatie en Ondernemerschap. Voor de vorming van leerlingen kan het een meerwaarde zijn om bij de realisatie van leerplandoelen uit dit leerplan de link te leggen met een of meer aspecten uit de complementaire leerplannen waarvoor de school al dan niet heeft gekozen.

3.5 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionalisering en lerarennetwerken, surf dan naar de [leerplanpagina](#).

4 Leerplandoelen

4.1 Zinrijk en geïnspireerd

LPD 1 + De leerlingen reflecteren over ethische keuzes.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor ethische keuzes die voortvloeien uit de deontologie of plichtenleer. Vanuit casussen reflecteer je met leerlingen over deontologische integriteit, verantwoordelijkheid, beroepsgeheim, discretieplicht, aansprakelijkheid, zelfbeschikkingsrecht, privacy, vertrouwen, meldingsplicht, het respecteren van de professionele gedragscode binnen de organisatie, het opbouwen van een professionele relatie met collega's. Je kan leerlingen erop wijzen dat een aantal deontologische principes zijn verankerd in regelgeving. Wanneer leerlingen inzicht hebben in verschillende principes kan je hen in gesimuleerde situaties of via casuïstiek ethische keuzes laten duiden.

Wenk: Je kan focussen op vragen of dilemma's waarmee werknemers dagelijks in contact komen. Zowel de omgang met en vragen van collega's, experts in het (interdisciplinaire) team en cliënten kunnen leiden tot ethische vragen die ethische keuzes tot gevolg hebben:

- hoe verhoud je je tegenover de diversiteit in de samenleving?
- reageer je op situaties van discriminatie of xenofobie?
- heeft iedereen recht op een behandeling?
- krijgen bepaalde cliënten meer tijd bij de dokter dan anderen?
- welke telefoongesprekken verbind je door en welke niet?
- waarom is respect voor hiërarchie belangrijk binnen de gezondheidszorg?

Wenk: Je kan met je leerlingen een klasdiscussie voeren vanuit een aangebrachte casus uit de actualiteit of naar aanleiding van een ervaring tijdens werkplekleren. Je kan, bv. in samenspraak met de leraar Godsdienst (derde graad), leerlingen kaders of modellen aanreiken om te reflecteren over morele of ethische vragen. Ze bieden leerlingen taal om ethische keuzes te bespreken.

Wenk: Je kan aan de hand van voorbeelden uit de actualiteit moeilijke of meer complexe situaties die leiden tot ethische vragen en keuzes bespreken. Het kan gaan over grensoverschrijdend gedrag of agressie, het gebruik van geweld tegen zorgverstrekkers, het omgaan met cliënten met een psychische of sociale

kwetsbaarheid, therapeutische hardnekkigheid ... Ook meer maatschappelijke onderwerpen kunnen ter sprake komen: privacy- en gegevensbescherming, informed consent (begrip en bescherming), patiëntenrechten en autonomie, culturele en religieuze diversiteit, kosten en zorg.

Extra: Je kan de kennis van leerlingen verdiepen door ethische vragen te benaderen vanuit een bepaalde ethische stroming zoals de plicht- en gevolgenethiek of waardenethiek.

LPD 2 + De leerlingen dialogeren open en constructief over levensbeschouwing, inspiratie of zingeving.

Duiding: Je kan met leerlingen in gesprek gaan over zingeving of levensbeschouwing. Wanneer je met leerlingen in dialoog gaat over zingeving, bespreek je ervaringen die betekenis of zin geven aan je leven of je bestaan. Zingeving betekent het zoeken naar de zin, de richting of het doel van het leven of van grote ervaringen, gebeurtenissen in het leven.

Duiding: Je kan met leerlingen reflecteren en in dialoog gaan over inspiratie. Inspiratie komt van het Latijnse woord 'in spirare' dat letterlijk 'inademen' of 'inblazen' van een ziel of 'geest' betekent. Waar iemand zijn inspiratie, innerlijke kracht, bezieling, enthousiasme, gedrevenheid of 'vuur' uithaalt is heel persoonlijk. Dat kan zijn uit natuur, muziek, kunst, literatuur, sport, religie, maar ook een mens of een gebeurtenis kan dienen als bron van inspiratie.

Duiding: Wanneer mensen een soort Grote houvast of een overkoepelende visie op het leven en op wat het leven zin geeft delen, dan spreek je over een levensbeschouwing. Levensbeschouwingen geven een antwoord op vragen over de oorsprong van het universum en de mens, delen opvattingen over de mens (mensbeeld) en bepalen vanuit een visie op moraal en ethiek (wat is goed en kwaad) het dagelijks handelen. In religieuze levensbeschouwingen of godsdiensten staat het bestaan van een of meerdere goden centraal en de antwoorden die daaruit voortvloeien. Seculiere levensbeschouwingen, zoals het humanisme, vertrekken vanuit de mens om zin en vorm aan het leven te geven.

Wenk: Je kan gebeurtenissen en ervaringen tijdens werkplekleren aangrijpen om met dit leerplandoel aan de slag te gaan.

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan aan de hand van een aantal algemene vragen die hen als professionele beroepsbeoefenaar kunnen beroeren zoals

- wat inspireert je om voor dit beroep of voor deze opleiding te kiezen?
- wat versta je onder levenskwaliteit en waar ligt voor jou de balans tussen levenskwaliteit en werk?
- wat geeft jou energie?
- hoe kunnen mensen hoop vinden in situaties van kwetsbaarheid, bv. confrontatie met de ziekte van een collega, een overlijden ...? Hoe kunnen de christelijk visie en andere levensbeschouwelijke visies op hoop een uitdaging vormen voor de eigen visie?

Wenk: In functie van het omgaan met diversiteit op de werkvloer kan je leerlingen constructief kritisch laten reflecteren over eigen en andere levensbeschouwingen:

- wat betekent het dragen van levensbeschouwelijke tekens voor jou?

- hou je rekening met collega's die vasten en waarom zou je dit doen?
- welke culturele gewoonten herken je bij jezelf en bij collega's? Bv. respect voor ouders, de rolverdeling in het huishouden, religieuze rituelen of feestdagen ...

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan over de wijze waarop je vanuit het beroep van medisch administratief personeel mee verantwoordelijkheid kan dragen voor je omgeving, de aarde ... (ecologisch bewustzijn - schepping). Je kan met hen reflecteren over de mate waarin zij dit een belangrijke waarde vinden in de uitoefening van dat beroep.

Wenk: Vanuit concrete situatieschetsen kan je met leerlingen stilstaan bij vragen waar ze mogelijk als medisch administratief assistent mee worden geconfronteerd zoals

- waar haal je de kracht om staande te blijven in stressvolle situaties?
- wat heb je nodig om je gedragen te weten in het omgaan met kwetsbare situaties: het omgaan met personen met een bijzondere kwetsbaarheid, bv. psychische kwetsbaarheid, verslaving, (kans)armoede en het omgaan met frustraties of kwaadheid van cliënten;
- hoe ga je met collega's of medeleerlingen in dialoog over moeilijke thema's zoals een ouder die ziek is, ouders die scheiden, een overlijden of keuzes met betrekking tot levenseinde?

4.2 Kwaliteitsbewust handelen

Doelen die leiden naar BK

LPD 3 De leerlingen communiceren respectvol en passen cliëntgerichte sociale vaardigheden toe.

Wenk: Via rollenspelen en vanuit casussen kan je leerlingen, vanuit een professionele en empathische houding, sociale en communicatieve vaardigheden laten inoefenen. Openheid en respect voor diversiteit en waarden zoals autonomie en geborgenheid zijn een aandachtspunt. Je kan werken rond

- sociale vaardigheden zoals inspelen op behoeften, samenwerken, omgaan met eisen van de cliënt en zijn omgeving, stellen van grenzen, rekening houden met mogelijke verschillen in cultuur en achtergrond van de cliënt of zijn omgeving, betrekken van de sociale omgeving van de cliënt, conflicthantering en -beheersing, omgaan met moeilijke situaties zoals verdriet, rouw, agressie, ongewenst of grensoverschrijdend gedrag;
- communicatieve vaardigheden zoals vragen stellen, doorvragen, parafraseren, informeren, adviseren, motiverende gespreksvoering, aanpassen van het taalgebruik aan de cliënt en zijn omgeving met aandacht voor Standaardnederlands ...

Wenk: Je laat de leerlingen kennis maken met het gebruik van de juiste communicatiekanalen en -middelen die gericht zijn op alle betrokken actoren. De communicatie is doelgericht en efficiënt met inbegrip van het geven en ontvangen van feedback in een professionele context. Schriftelijke communicatie, o.m. bij een professionele overdracht van informatie, krijgt eveneens een plaats. De leerlingen gaan in dat kader ook correct om met sociale media en verwerven

inzicht in de gevolgen ervan voor het imago van de organisatie.

Wenk: Je kan inzetten op (gespreks)technieken voor het voeren van cliëntgerichte telefoongesprekken:

- bewustwording van de eigen stem (en de reacties van cliënten);
- het belang van lichaamstaal aan de telefoon;
- telefoontechnieken: doorverbinden, in wacht zetten;
- het inkomend gesprek : correct opnemen, informatie inwinnen, notities nemen, steeds naam en geboortedatum opvragen met aandacht voor spelling;
- het uitgaand gesprek: voorbereiding en doelen van het gesprek, informeren, afronden;
- gespreksvaardigheden: luisteren, samenvatten, reflecteren, vragen stellen en omgaan met weerstand met het oog op het correct inschatten van de zorgnood.

LPD 4 De leerlingen hanteren teamgerichte sociale vaardigheden en werken interdisciplinair samen in team.

Wenk: Teamgericht handelen houdt onder meer in dat leerlingen respectvol en beleefd communiceren met collega's en leidinggevend; kunnen omgaan met feedback; tijdig communiceren over veranderende afspraken; zich flexibel opstellen en gepast reageren bij wisselende en veranderende werkomstandigheden.

Wenk: Je kan leerlingen verschillende rollen en taken in het team laten exploreren en hen leren dat andere experts in het (interdisciplinaire) team complementair zijn aan elkaar.

Wenk: Leerlingen begrijpen dat zij als medisch administratief assistent een essentiële rol spelen in het coördineren van communicatie, administratie en logistiek tussen verschillende zorgverstrekkers. Dat kan onder meer betekenen dat ze administratieve en logistieke ondersteuning bieden in het kader van interdisciplinair overleg.

Wenk: De communicatieve en sociale vaardigheden waaraan je werkt in LPD 3 zijn eveneens belangrijk in functie van het werken in team, bv. tijdens groepswork of stage. Zo kan je vanuit casussen en via rollenspelen oefenen op specifieke teamgerichte communicatieve en sociale vaardigheden zoals formeel en informeel overleggen, via elektronische of digitale weg communiceren over cliëntgegevens, informatie uitwisselen met betrekking tot de behandeling of zorg van de cliënt om de kwaliteit van de zorg te verbeteren of hulp inroepen wanneer dat noodzakelijk is.

LPD 5 De leerlingen handelen volgens procedures en organisatiecultuur.

Wenk: Je kan leerlingen wijzen op verschillen in organisatiecultuur en het respecteren van normen en waarden op de werkplek; zo is de zorg van de cliënt de verantwoordelijkheid van het hele team. Je kan wijzen op het belang van preventie en gezondheidspromotie in de eerstelijnszorg en op het belang van afspraken omtrent het voorzien van brochures en aanbrengen van posters of infographics in praktijkruimte of wachtkamer.

Wenk: Leerlingen hebben aandacht voor interne afspraken rond het prioriteren van cliënten, bv. in welke gevallen mag de hulp van een zorgverstreker worden ingeroepen tijdens consultaties en wanneer kan een cliënt telefonisch worden doorverbonden?

Wenk: Leerlingen maken consequent gebruik van huisstijl en respecteren afspraken over normalisatie (bv. NBN) bij het uitwerken van communicatieproducten en klasseren of archiveren volgens interne afspraken over (digitaal) klassement.

Wenk: Gegevensverwerking gebeurt steeds volgens de regels voor gegevensbescherming. Dat betekent dat alleen bevoegde personen toegang hebben tot medische dossiers en dat de informatie veilig wordt opgeslagen.

LPD 6 De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

Wenk: Kwaliteitsbewust handelen uit zich in zorgvuldig werken, het hebben van aandacht voor details, het controleren van het eigen werk op fouten, het voortdurend reflecteren en zich bijsturen met het oog op het bereiken van de verwachte kwaliteit. Je kan dat zowel op het niveau van het proces (bv. administratieve voorbereiding van consultaties – LPD 12) als op het niveau van het product (bv. beheer van medische dossiers – LPD 15 of verwerken van medische verslagen – LPD 17).

LPD 7 De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en volgen de hygiëne- en ontsmettingsregels.

Wenk: Veilig handelen voor zichzelf en het garanderen van de fysieke en psychosociale veiligheid van cliënten en hun omgeving zijn fundamenteel bij het zorg dragen voor anderen. In verschillende zorgcontexten worden daarvoor specifieke procedures ontwikkeld. Je kan aandacht hebben voor risicoanalyses, richtlijnen en procedures voor de algemene veiligheid, activiteiten van het dagelijks leven, een veilige omgeving en sociale veiligheid.

Wenk: Via casussen kan je werken aan het inschatten van risico's. Je kan leerlingen kritisch laten reflecteren over afspraken en hen eventueel zelf laten nadenken over verbetervoorstellen met betrekking tot

- de algemene veiligheid zoals brandpreventie, evacuatie, veilig omgaan met toestellen en producten, openstaande deuren, het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM);
- het respecteren van de psychische integriteit van de cliënt en het zorg dragen voor psychosociale veiligheid met aandacht voor signalen van misbehandeling van cliënten;
- crisissituaties in de praktijk.

Wenk: Hygiënisch handelen is een belangrijke competentie in de gezondheidssector. Het inzetten op procedures en richtlijnen is belangrijk. Je kan denken aan het herkennen, inventariseren van risicofactoren en het toepassen van elementen van persoonlijke hygiëne en beroepshygiëne zoals

- het belang van handhygiëne;
- het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en maatregelen om besmetting te voorkomen;

- het voorkomen van overdracht en verspreiding van micro-organismen en kruisbesmetting;
- het inzetten op een gezonde en hygiënische omgeving bij de uitvoering van logistieke taken zoals het desinfecteren en ontsmetten van materialen of lokalen.

Wenk: Ergonomisch handelen impliceert aandacht voor werkplekopstelling, pauzes, variatie in werkhouding, gebruik van ergonomische hulpmiddelen ...

LPD 8 De leerlingen handelen economisch en duurzaam.

Wenk: Je kan leerlingen duurzaam en verantwoord leren handelen met aandacht voor de geldende richtlijnen en procedures. Zo kan je aandacht hebben voor een duurzame organisatie van de zorg, timemanagement, richtlijnen voor afvalsortering, het kostenbewust omgaan met verbruiksmaterialen en benodigdheden.

Wenk: Je kan met de leerlingen reflecteren over het evenwicht tussen duurzaamheid en economie, duurzaamheid en autonomie, technologie en economie ...

LPD 9 De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.

Wenk: Leerlingen informeren zich en volgen evoluties op met betrekking tot de eigen werkzaamheden. Dat kan door raadpleging van vakliteratuur (bv. tijdschriften en publicaties over gezondheidszorg, administratie en medische regelgeving) of online bronnen zoals eHealth-platform of het RIZIV om op de hoogte te blijven van (digitale) ontwikkelingen in de zorg. Je kan ook suggereren om nieuws op te volgen via blogs en nieuwsbrieven van organisaties zoals het RIZIV, FOD Volksgezondheid of beroepsverenigingen.

LPD 10 De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode binnen de grenzen van het wetgevend kader.

Wenk: Je kan de leerlingen bij de start van een stageperiode met de mentor in gesprek laten gaan over de professionele gedragscode of beroepscode op de werkplek. Die schetst passende maatregelen voor werknemers of voor leden van een bepaald beroep evenals de juridische gevolgen voor het overtreden van die regels. Je kan bv. denken aan regels en afspraken in verband met het respectvol omgaan met cliënten, hun netwerk en collega's.

Wenk: Je maakt de leerlingen bewust van hun grenzen als stagiair en als medisch administratief assistent. Je maakt in samenspraak met de stageplaats de verwachtingen naar de leerlingen toe duidelijk. Je kan leerlingen vanuit situatieschetsen in gesprek laten gaan met mentor of leidinggevende in een instelling of organisatie: wat wordt er verwacht van een medisch administratief assistent, bv. wanneer deze verontrustende signalen opmerkt of wat zijn afspraken met betrekking tot privacy ...?

Wenk: Leerlingen passen de professionele gedragscode en bijhorende deontologische principes toe tijdens het handelen op stage. Je kan hen laten reflecteren over stage-ervaringen. Dat helpt hen om hun kennis te verdiepen en te integreren in

het handelen. De kennis over verschillende deontologische principes en het juridische kader voor de beroepsuitoefening biedt hen de nodige kapstokken en taal om het waarom van hun handelen toe te lichten of te motiveren.

4.3 Praktische ondersteuning bij consultaties

Doelen die leiden naar BK

LPD 11 De leerlingen voeren nodige praktische voorbereidingen uit voor en tijdens een consultatie ter ondersteuning van de zorgverstrekker.

★ Sterilisatiemethodes

Wenk: De praktische voorbereiding van consultaties start met het checken en klaarmaken van de consultatieruimte. Dat betekent onder meer dat alle benodigde medische apparatuur aanwezig en werkend is en dat er voldoende medische hulpmiddelen beschikbaar zijn.

Wenk: Het desinfecteren (werkoppervlakken, medische apparatuur, handhygiëne ...) en steriliseren (chirurgische instrumenten, steriele verpakkingen ...) zijn cruciale stappen om infecties te voorkomen en de veiligheid van zowel cliënten als zorgverstrekkers te waarborgen. Wat betreft het steriliseren van materiaal heb je aandacht voor verschillende sterilisatiemethodes (bv. stoomsterilisatie, droge hitte) en de (verplichte) documentatie of registratie van sterilisatieactiviteiten.

LPD 12 De leerlingen volgen de voorraad op, stellen tekorten vast en plaatsen of geven bestellingen door.

Wenk: Een efficiënt voorraadbeheer is cruciaal voor het waarborgen van de continuïteit van zorg, de veiligheid van cliënten en kostenefficiëntie. Bij het plannen van de voorraad van medische hulpmiddelen, diagnostische apparatuur, (spoed)medicatie enz. is aandacht voor historische gegevens (verbruik) en seizoensgebonden trends essentieel.

Wenk: Je kan de aandacht vestigen op het gebruik van voorraadbeheerssystemen in ziekenhuizen die automatisch bestellingen plaatsen als de voorraad een kritieke grens bereikt. Je kan de leerlingen leren werken met een rekenblad om in een gesimuleerde context voorraadgegevens bij te houden en bestelhoeveelheden te laten berekenen.

4.4 Administratieve ondersteuning van zorgverstrekker en cliënt

Doelen die leiden naar BK

LPD 13 De leerlingen organiseren en ondersteunen een vlot verloop van consultaties en bereiden ze voor.

Wenk: Mogelijkheden wat betreft het voorbereiden van consultaties:

- het verzamelen en bezorgen van medische dossiers (fysiek) aan de zorgverstrekker;
- het controleren (en desgevallend actualiseren) van contactgegevens van cliënten;
- het controleren van nodige administratieve documenten zoals verwijsbrieven, verslagen van onderzoeken, medische beeldvorming, voorgeschreven medicatie;
- het verifiëren van verwijzingen en afspraken als een consultatie onderdeel is van een doorverwijzing;
- ...

Wenk: Met het oog op een vlot verloop van consultaties worden cliënten op voorhand herinnerd via telefoon, e-mail of sms en desgevallend geïnformeerd over aan te leveren informatie (bv. verwijsbrieven, medicatielijsten), hoe zich voor te bereiden op de consultatie of het onderzoek (bv. voorafgaand niet eten of drinken, geen medicatie nemen ...) enz.

Wenk: In functie van een efficiënte en kwaliteitsvolle praktijkvoering kan je werken rond:

- het onthaal en begeleiding van de cliënt;
- administratieve en procedurele vragen van zorgverstrekker en cliënt;
- een efficiënte doorstroming in de wachtkamer;
- alternatieve oplossingen bij vertragingen;
- gepast reageren op noodgevallen of dringende situaties;
- het coördineren van afspraken met andere zorgverstrekkers binnen dezelfde organisatie (bv. in het kader van een zorgplan) zodat cliënten niet hoeven te wachten of terugkeren.

LPD 14 De leerlingen voeren (financiële) administratieve taken tijdens en na consultaties uit.

★ Nomenclatuur

Wenk: Bij administratieve taken kan je onder meer denken aan:

- het maken van nieuwe afspraken voor consultaties of onderzoeken;
- het contacteren van cliënten die niet komen opdagen;
- het verwerken van in- en uitgaande (elektronische) post;
- het bieden van ondersteuning bij registratie en facturatie van medische prestaties;
- ...

Wenk: Het is zinvol dat leerlingen inzicht verwerven in de organisatie van de gezondheidszorg. Je kan vertrekken van de indeling naar aard, echelon en plaats. Ook de rol van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering in het gezondheidszorgsysteem (RIZIV) verdient de nodige aandacht; zo beheert ze onder meer de nomenclatuur.

Wenk: Je kan wijzen op de mogelijkheden van digitale communicatie via beveiligde kanalen; denk aan het berichtensysteem van het federaal overheidsplatform, regionale platformen voor eerstelijnszorgverstrekkers en gezondheidsnetwerken van ziekenhuizen die informatie uit de tweede lijn toegankelijk maken voor zorgverstrekkers.

Wenk: Wat betreft de registratie en facturatie van medische prestaties kan je best aandacht besteden aan:

- nomenclatuur en tarieven, conventionering en accreditering;
- betalingssystemen: verhoogde tegemoetkoming, derdebetalersregeling, volledige betaling;
- getuigschriften voor verstrekte hulp;
- elektronische facturatie en attestering: eFact en eAttest.

Wenk: Werkplekleren biedt kansen om leerlingen digitale toepassingen te laten verkennen en (afhankelijk van de zorgcontext) gebruiken. Zo werken huisartsen en paramedici veelal met software van private spelers die gelinkt is aan het federale zorgplatform om informatie uit te wisselen met andere actoren, medische prestaties te registreren en factureren ...

Wenk: Je kan leerlingen leren werken met een e-mailprogramma en elektronische post laten beantwoorden volgens de regels van formele communicatie en netiquette (bv. in functie van communicatie met vertegenwoordigers, leveranciers ...). Je kan ook denken aan het uitwerken van eenvoudige communicatieproducten (bv. patiëntenfolder) met behulp van een presentatiepakket (bv. Canva) of leerlingen een social media (nieuws)bericht laten voorbereiden.

Wenk: Wat betreft de administratieve en logistieke ondersteuning in een woonzorgcentrum kan je focussen op aspecten zoals

- de registratie en beheer van bewonersdossiers;
- (telefonisch) onthaal;
- informatieverstrekking en begeleiding van bewoners en familie;
- planning en organisatie van afspraken met externe zorgverstrekkers, interne activiteiten zoals recreatieve programma's;
- voorraadbeheer.

Een bezoek aan een woonzorgcentrum of gastspreker met expertise in dit domein biedt inzicht in de organisatie van een woonzorgcentrum, de (totstandkoming) van de prijs, inkomsten en uitgaven, specifieke regelgeving ...

Extra: Je kan aandacht besteden aan administratieve procedures en tarificatie in een ziekenhuiscontext met aandacht voor:

- soort inschrijving (ambulante of verblijvende), opnamedocumenten;
- tarificatie: manuele en automatische verwerking;
- RIZIV-administratie (kennisgeving, verlenging en einde ziekenhuisverpleging);
- facturatie: ambulant, ambulant met forfait en verblijvend.

Aan de hand van voorbeeldfacturen (bv. voor een verblijvende opname) kan je leerlingen wegwijs maken in diverse aangerekende kosten (bv. verblijfs-, forfaitair aangerekende en farmaceutische kosten), honoraria van zorgverstrekkers enz.

LPD 15 De leerlingen informeren cliënten en ondersteunen hen bij persoonlijke administratie.

★ Relevante medische onderzoeken en verzekeringsdocumenten

Wenk: Afhankelijk van de zorgcontext en zorgbehoeften bereidt de medisch

administratief assistent documenten voor zoals

- toestemmingsformulieren voor een medische ingreep, onderzoek of behandeling;
- voorschriften en verwijsbrieven;
- hospitalisatieformulieren;
- aanvraagformulieren voor medische hulpmiddelen;
- verzekerings- en ongevallenformulieren.

Wenk: Je kan leerlingen laten kennismaken met enkele courant toegepaste onderzoeken zoals bloed- en urineonderzoek, electrocardiogram, echografie, magnetische resonantie beeldvorming (MRI), mammografie, coloscopie of audiometrie.

Extra: Je kan denken aan het informeren van cliënten bij een ziekenhuisopname over mogelijke toeslagen voor honoraria en verblijfskosten.

LPD 16 De leerlingen ondersteunen het beheer van het medisch dossier van cliënten.

★ Klassemmentmethodes

Duiding: Medische dossiers verschillen van elkaar op het vlak van informatie die ze bevatten, wie verantwoordelijk is voor het beheer, hun doel en de manier waarop ze worden gebruikt:

- (elektronisch) patiëntendossier;
- globaal medisch dossier (GMD);
- beknopt medisch dossier (Sumehr);
- gedeeld medisch dossier;
- gedeeld farmaceutisch dossier.

Wenk: Je kan leerlingen hun persoonlijke medische gegevens via het federale gezondheidsportaal laten opzoeken om zicht te krijgen op raadpleegbare informatie zoals medicatieschema's, verslagen van medische consults, vaccinaties, het beknopt medisch verslag en labo verslagen door cliënten.

Wenk: Je kan wijzen op het feit dat het beheer van medische dossiers niet altijd wordt toevertrouwd aan medisch administratief personeel gezien de vertrouwelijkheid van de informatie (afhankelijk van de zorgcontext).

Wenk: Leerlingen houden rekening met afspraken over het (digitaal) klassemment bij het invoeren en up-to-date houden van administratieve gegevens in gezondheidsdossiers.

LPD 17 De leerlingen houden de planning van een zorgverstrekker bij.

Wenk: Bij het efficiënt inplannen en beheren van afspraken hebben de leerlingen aandacht voor de duur van elk type afspraak (standaard consult, controleafspraak, specialistisch onderzoek, afspraken met vertegenwoordigers), rustmomenten, alternatieve oplossingen bij vertragingen, prioriteren van spoedgevallen enz.

Wenk: Medische praktijken maken vaak gebruik van elektronisch afspraakbeheer (zoals een elektronische agenda) waarmee afspraken digitaal worden ingepland en beheerd. Dat maakt het mogelijk om efficiënt te plannen en eventuele gaten in

het schema te minimaliseren. In overleg met de zorgverstrekker prioriteert een medisch administratief assistent cliënten die dringende zorg nodig hebben.

Wenk: Op school kan je leerlingen afspraken en gebeurtenissen laten maken met behulp van agenda software.

LPD 18 De leerlingen verwerken en bezorgen verslagen aan betrokken actoren.

★ Medische vakterminologie

Wenk: Hoewel de inhoud van medische verslagen door de arts wordt bepaald, zorgt de medisch administratief assistent ervoor dat het document administratief correct en professioneel wordt beheerd. Je kan denken aan:

- controle van de inhoud en gegevens (bv. contactgegevens cliënten);
- klasseren en archivering volgens de wettelijke vereisten;
- vertalen (bv. leesbaar maken voor cliënten) of transcriberen van medische dictaten van artsen naar schriftelijke verslagen;
- bijwerken of digitaliseren van verslagen.

Wenk: Afhankelijk van de context worden verslagen verwerkt met behulp van medische software of kantoorsoftware. Op school kan je inzetten op het verwerken van informatie met een tekstverwerker, je hebt aandacht voor:

- opmaakmogelijkheden en huisstijl;
- spelling- en grammaticacontrole;
- zoeken en vervangen;
- het gebruik van sjablonen;
- invoegen van afbeeldingen, tabellen of objecten;
- basisprincipes van een goede lay-out;
- naamgeving.

Wenk: Medische termen zijn vaak samengesteld uit Latijnse of Griekse woorden en bestaan uit verschillende onderdelen die samen de betekenis vormen. Door de structuur en logica achter deze termen te duiden zullen leerlingen ze beter begrijpen. Je kan aandacht besteden aan:

- de anatomie van een medische term of studie van
 - voorvoegsels;
 - stam;
 - achtervoegsels;
- het categoriseren van medische termen op basis van lichaamsdelen of specialisaties zoals cardiologie, neurologie, dermatologie, pediatrie, orthopedie, nefrologie, reumatologie, urologie, gastro-enterologie, hematologie;
- afleidingen en samenstellingen.

Afhankelijk van de werkplek of zorgcontext kan je leerlingen aanmoedigen om hun kennis te versterken, bv. het uitbreiden van medische terminologie rond pediatrie wanneer de stage in een kinderartsenpraktijk plaatsvindt.

5 Lexicon

Organisatiecultuur

Onder 'organisatiecultuur' van een bedrijf verstaan we de fundamentele waarden en normen van dat bedrijf die zelden expliciet gedefinieerd zijn maar altijd tot uiting komen in de uitstraling van het bedrijf en het gedrag en de overtuiging van alle werknemers. Aspecten van organisatiecultuur zijn: vestimentaire code, sociale voordelen, organisatie van de werkplek en werkuren, managementstijl, vitaliteit van het bedrijf ...

Zorgproces

Het zorgproces is het proces binnen het verlenen van zorg aan een cliënt gaande van het ontvangen en verwerken van informatie- en zorgvragen, vaststellen van de nodige zorg, zorgbemiddeling, zorgtoewijding, uitvoeren van zorg- en ondersteuningsplan, tot evaluatie of bijsturen en eventueel afsluiten van de geboden zorg.

6 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Om de leerplandoelen te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur en materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Specifieke benodigde infrastructuur of uitrusting hoeft niet noodzakelijk beschikbaar te zijn op de school. Beschikbaarheid op de werkplek of een andere externe locatie kan volstaan. We adviseren de school om de grootte van de klasgroep en de beschikbare infrastructuur en uitrusting op elkaar af te stemmen.

6.1 Infrastructuur

Een leslokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren;
- met een (draagbare) computer waarop de nodige software en audiovisueel materiaal kwaliteitsvol werkt en die met internet verbonden is;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid.

Toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

6.2 Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken

Om de leerplandoelen te realiseren beschikt elke leerling minimaal over onderstaand materiaal. De school bespreekt in de schoolraad wie (de school of de leerling) voor dat materiaal zorgt. De school houdt daarbij uitdrukkelijk rekening met gelijke kansen voor alle leerlingen.

- Actuele medische software toereikend om leerplandoelen te realiseren.

7 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom
Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (...) cyclus doorlopen	Een (...) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (...) proces doorlopen	Een (...) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden ...
Illustreeren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen ...
Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	

Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	
Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom

8 Concordantie

8.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties (BK) realiseren.

Leerplandoel	doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties
1+	-
2+	-
3	BK 1; BK a
4	BK 1; BK a; BK c
5	BK 1
6	BK 2
7	BK 4; BK b
8	BK 3
9	BK 5
10	BK 6
11	BK 7; BK i
12	BK 15
13	BK 8; BK 9
14	BK 10; BK f
15	BK 11; BK g; BK h
16	BK 12; BK d
17	BK 13
18	BK 14; BK e

8.2 Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.
6. De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode binnen de grenzen van het wetgevend kader.
7. De leerlingen voeren nodige praktische voorbereidingen uit voor en tijdens een consultatie.
8. De leerlingen bereiden consultaties voor.
9. De leerlingen organiseren en ondersteunen een vlot verloop van consultaties.
10. De leerlingen voeren (financiële) administratieve taken uit tijdens en na consultaties.
11. De leerlingen informeren en ondersteunen een zorgvrager bij persoonlijke administratie (zoals samenstelling van dossiers en invullen van formulieren).
12. De leerlingen ondersteunen het beheer van het medisch dossier van zorgvragers.
13. De leerlingen houden de planning van een zorgverstrekker bij.
14. De leerlingen verwerken en bezorgen verslagen aan betrokken actoren.
15. De leerlingen volgen de voorraad op, stellen tekorten vast en plaatsen of geven bestellingen door.

Aanvullende onderliggende kennis

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

- a. Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden
- b. Hygiëne- en ontsmettingsregels
- c. Interdisciplinair werken
- d. Klassementmethodes
- e. Medische vakterminologie
- f. Nomenclatuur
- g. Relevante medische onderzoeken
- h. Relevante verzekeringsdocumenten
- i. Sterilisatiemethoden

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten	3
1.2	De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs	3
1.3	Ruimte voor leraren(teams) en scholen	4
1.4	Differentiatie	4
1.5	Opbouw van leerplannen.....	6
2	Situering	7
2.1	Beginsituatie	7
2.2	Samenhang binnen de 7 ^{de} leerjaren	7
2.3	Plaats in de lessentabel.....	7
3	Pedagogisch-didactische duiding	7
3.1	Medisch administratief assistent en het vormingsconcept	7
3.2	Krachtlijnen	8
3.3	Opbouw.....	8
3.4	Aandachtspunten.....	9
3.5	Leerplanpagina.....	10
4	Leerplandoelen	10
4.1	Zinrijk en geïnspireerd	10
4.2	Kwaliteitsbewust handelen.....	12
4.3	Praktische ondersteuning bij consultaties.....	16
4.4	Administratieve ondersteuning van zorgverstreker en cliënt.....	16
5	Lexicon	21
6	Basisuitrusting	21
6.1	Infrastructuur	21
6.2	Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken	21
7	Glossarium.....	22
8	Concordantie	23
8.1	Concordantietabel.....	23
8.2	Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties	23